

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN OYUN ETKİNLİKLERİNE İLİŞKİN ÖZ-YETERLİKLERİNİN GÖREV YAPILAN OKUL TÜRÜNE GÖRE İNCELENMESİ*

Öğretim Görevlisi Metin KADİM

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Vezirköprü Meslek Yüksekokulu

m.kadim@hotmail.com.tr

ÖZET

Araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin oyun etkinliklerine ilişkin öz-yeterliliklerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, öğretmenlerin oyun etkinliklerini planlama, uygulama, değerlendirme ve mesleki öz-yeterlilikleri hakkındaki görüşleri görev yapılan okul türüne (anaokulu-anasınıfı) göre incelenmiştir. Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak “Kişisel Bilgi Formu” ile araştırmacı tarafından geliştirilen, dört alt boyuttan oluşan, 34 maddelik “Okul Öncesi Dönemde Oyun Öğretimi Öz-Yeterlilik Anketi” kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2010-2011 eğitim-öğretim yılında Bolu İl Milli Eğitim Müdürlüğü’ne bağlı merkez ilçede, anaokulları ile ilköğretim okulu anasınıflarında görev yapmakta olan 60 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. İstatistiksel olarak farklılığın bulunup bulunmadığını tespit etmek için bağımsız t-testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin oyun etkinliklerine ilişkin öz-yeterlilikleri hakkındaki görüşlerinin bazılarında anaokulu ya da anasınıflarında görev yapmalarına göre farklılıkların olduğu saptanmıştır ($p < 0.05$). Bağımsız anaokulları ile ilköğretime bağlı anasınıfları arasındaki bu farklılıkların ortadan kaldırılması için mevcut fiziksel şartların ve olanakların eşitlenmesi ve öğretmenlerin hizmet içi eğitimlerden yararlanmalarının sağlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, Oyun etkinlikleri, Öz-yeterlilik.

EXAMINE THE PRESCHOOL TEACHERS’ SELF- EFFICACY ABOUT THE GAME ACTIVITIES ACCORDING TO THE TYPE OF SCHOOL

ABSTRACT

The aim of the research is examining the preschool teachers’ self-efficacy about game activities. In this direction, it was examined that the preschool teachers’ thoughts on planning, practicing, evaluating the game activities and professional self-efficacy in respect to the kind of school the teachers work in (preschool-kindergarten). As a data collection tool "Personal Information Form" developed by

* Bu çalışma yazarın yüksek lisans tezindeki bir bölümden türetilmiştir.

the researcher, consisting of four subscales, 34-items "The Teaching Game Self-efficacy Survey in Preschool Period" is used. The study group includes 60 preschool teachers work in primary school kindergartens and the other preschool in 2010-2011 academic year in the center district connected Bolu National Education of Directorship. In order to determine whether there is difference as statistical independent t-test was used. As a result, preschool teachers' in some views on game activities of the self-efficacy according to serve kindergarten or preschool were differences. Of these differences for the elimination, equalization existing physical conditions and facilities, and the teachers in-service training is recommended.

Keywords: Preschool education, Game activities, Self-efficacy.

1. GİRİŞ

Çocukların geleceğini belirleyecek olan bireysel, toplumsal ve ahlaki değerlerin aktarılması yaşamın ilk yıllarında başlar. Temel bilgi ve beceriler bu dönemde kazanılır. Bu nedenle okul öncesi eğitimin önemi büyüktür (Yavuzer, 2006: 151). Okul öncesi eğitim çerçevesinde, eğitim verilen çocukların yaş grupları ile gelişim özellikleri de büyük önem taşımaktadır. Bu yaş grubu çocukları anlamının, onlarla iletişim kurmanın, onların dünyasını paylaşmanın pek çok yolu vardır. Oyun, bu yolların en sık kullanılanı, en doğal olanı ve en sağlıklı sonuç verendir.

Çocuk denilince ilk akla şüphesiz oyun ve oyuncak gelir. Oyun ve oyuncağın geçmişinin, insanlık tarihi kadar eski olduğu arkeologların yaptığı çalışmalarda ortaya konmuştur. Bugün bilinen pek çok oyunun çok eski çağlarda da bilindiğini gösteren belgeler, bulgular, buluntular vardır. Oyun ve oyuncağın eskiliği insanın var olduğu zamanlara dayanır. Uygarlığın bilim, sanat, mimari, giysi gibi her alandaki gelişmesi çocuk oyunlarına ve oyuncaklarına da yansımıştır (Dönmez, 1992: 14). Tarihsel perspektifte meydana gelen bu gelişme oyun ve oyuncakların çocuğun gelişim sürecindeki doğal destekçisi olarak önemini ortaya koymaktadır.

Oyun, insan hayatının hemen her evresinde var olan bir etkinlik olmakla birlikte, özellikle hayatın ilk yıllarında çocuğun içinde yaşadığı dünyayı tanıması, sevgilerini, kıskançlıklarını, mutluluk ve kırıklıklarını, düşmanlıklarını, iç çatışmalarını, hayallerini, düşüncelerini ifade edebilmesi için en uygun dil olarak kabul edilmektedir (Oktay, 2004: 253-254).

Çocuğun olduğu her yerde mutlaka oyun vardır. Evrendeki bütün çocuklar oyun oynar. Oyun, çocuğun eğlenmesinde ve eğitiminde olduğu kadar onun gelişiminde de önemli rol oynar. Çocuğun tüm gelişim alanlarına etkisi olan oyun, çocuğun bedenini tanımasını da sağlar. Oyun oynayan çocuklar, oynamayan çocuklardan daha sağlıklıdır ve daha çabuk gelişir. Oyun oynamayan çocukların bedensel ve ruhsal açıdan sağlıklı olmaları düşünülemez. Oyun, eğitimin her alanında kullanılmakla birlikte erken çocukluk eğitiminin temelini oluşturmaktadır. Oyun çocuğun psikomotor

gelişimini, sosyal-duygusal gelişimini, dil gelişimini, bilişsel gelişimini ve özbakım becerilerinin gelişimini etkiler (MEB, 2007: 7).

Oyun ortamı ve oyun etkinlikleri, okul öncesi dönemde belirlenen amaçların kazandırılmasına olanak veren öğrenme ortamları ve etkinlikleridir. Çocuğun bütün gelişim alanlarına katkı sağlayan oyun etkinliklerinin iyi organize edilmiş bir eğitim ve öğretim sürecinin de temel öğrenme araçlarından biri konumunda olması kaçınılmazdır. Çocuk için oyunun ne denli önemli olduğu dikkate alınır, eğitimcilerin bu konudaki bilgi ve birikimlerinin o kadar gerekli olduğu ortaya çıkmaktadır (Koçyiğit, Tuğluk ve Kök, 2007: 325).

Okul öncesi dönemde eğitim-öğretim sürecinin temelini oluşturan oyun yönteminin amacına uygun ve nitelikli olarak kullanılabilmesinde hiç kuşkusuz öğretmenlerin rolü oldukça büyüktür. Öğretmenler hedef kitlelerin gelişim özellikleri, ilgi ve gereksinimleri ile uyumlu hedefler belirlemeli ve bu hedeflere ulaşmanın en verimli yollarını uygulamaya sokmalıdır. Oyun, çocukların eğitiminde kullanılan en temel araç olduğuna göre, okul öncesi eğitimde hedeflenen amaçlara uygun, kaliteli bir eğitim sürecine ulaşılabilmesi açısından okul öncesi öğretmenlerinin oyun etkinlikleri ile ilgili tutum ve görüşleri büyük bir öneme sahiptir.

Alan yazın araştırmaları sonucu; okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin oyun etkinliklerine ilişkin öz-yeterlik görüşlerinin ve öğretmen görüşleri doğrultusunda uygulamadaki mevcut durumun ortaya konduğu araştırma sayısının sınırlı olduğu görülmüştür. Yapılan bazı araştırmalar ise şöyledir: Yıldız (1992)'ın oyun konusundaki öğretmen görüşlerini incelediği araştırmasında, öğretmenlerin oyun etkinliklerinin yararına inandıklarını ve oyun etkinliklerini sıkça kullandıklarını belirlemiştir. Artar (1999)'ın Ankara'da yaşayan orta sosyo-ekonomik düzey semtlerin okullarında çalışan öğretmenlerin oyun hakkına ilişkin tutumlarını incelemek amacıyla yaptığı araştırma sonucunda, öğretmenlerin öğrencilerinin oyun oynamalarını istedikleri fakat çocukların oyun oynarken çıkardıkları seslerden rahatsız oldukları, okul başarısının bir öğrencinin yaşamında en önemli değer olduğu ve bu yüzden oyun hakkının yok sayılabileceği ile oyunların çocuk gelişimini olumlu yönde etkilediği görüşleri ortaya çıkmıştır. Güven (2006)'ın Kütahya'daki okul öncesi eğitimi kurumlarında uygulanmakta olan oyun ve spor programlarını inceleyerek mevcut sorunların tespitini amaçladığı araştırmasında, mevcut oyun ve spor programları içerik, uygulama, materyal, fiziki ortam yetersizliği ve çeşitli etkenler sebebiyle gerektiği gibi bilimsel ilkeler ışığında uygulanmadığı, uygulamadaki eksiklikler programın kendi yetersizlikleri ile bir araya geldiğinde de oyun ve sportif faaliyetlere bağlı eğitim sürecinin aksadığı sonucuna ulaşmıştır. İnan (2011)'ın özel okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan yönetici ve öğretmenlerin oyun seçimleri hakkındaki görüşlerini

öğrenme amacıyla yaptığı araştırmasında, yönetici ve öğretmenlerin oyunun çocuk gelişimine olan katkısının farkında olup, oyunlar planlanırken çocukların gelişim özelliklerine göre hazırlanması görüşünde birleştikleri sonucuna ulaşmıştır.

Okul öncesi eğitimde oyun etkinlikleri, kolay uygulanabilen, ilgi çekici, oldukça eğlenceli ve yüksek kazanımlı bir eğitim ortamı sunmaktadır. Ancak oyun etkinliklerinin planlama, uygulama ve değerlendirme sürecini aksatan nedenlerin kapsamlı olarak ortaya konulması ve öğretmenlerin bu konudaki temel gereksinimlerinin belirlenmesi ile okul öncesinde oyun etkinliklerini daha verimli hale getirmek mümkün olabilecektir. Bu bakımdan araştırmada, okul öncesi öğretmenlerinin oyun etkinliklerini planlama, uygulama, değerlendirme ve mesleki öz-yeterliklerine ilişkin görüşlerinin incelenmesi ve anaokulu ile ilköğretime bağlı anasınıflarında çalışan öğretmenlerin oyun etkinliklerine ilişkin görüşlerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Bu araştırma sonucunda elde edilen bulgular, okul öncesi öğretmenlerinin oyun etkinliklerini planlama, uygulama, değerlendirme ve mesleki öz-yeterliklerinin tespiti açısından önemlidir. Ayrıca görev yapılan okul türüne göre öğretmenlerin oyun öğretimine ilişkin görüşlerinin hangi doğrultuda olduğunun ortaya konulması açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmanın genel sonuçlarının ise; oyun etkinliklerini planlama, uygulama, değerlendirme ve mesleki yeterlikler anlamında öğretmenlere, öğretmen adaylarına ve yöneticilere katkı sağlayacağı umulmakta, bu konuda yapılacak yeni araştırmalar için kaynak oluşturabileceği düşünülmektedir.

Bu araştırmanın amacı, okul öncesi öğretmenlerinin oyun etkinliklerine ilişkin öz-yeterliklerinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda, öğretmenlerin oyun etkinliklerini planlama, uygulama, değerlendirme ve mesleki öz-yeterlikleri hakkındaki görüşlerinde görev yapılan okul türüne (anaokulu-anasınıfı) göre anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemektir.

2. YÖNTEM

Okul öncesi öğretmenlerinin oyun öğretimine ilişkin öz-yeterliklerinin incelenmesi amacıyla yapılan bu araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın bağımlı değişkeni öğretmenlerin oyun etkinliklerine ilişkin öz-yeterlikleri, bağımsız değişkeni ise görev yapılan okul türüdür. Öğretmenlerin oyun etkinliklerine ilişkin öz-yeterlikleri hakkındaki görüşleri belirlendikten sonra bu görüşlerin belirtilen bağımsız değişkene göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Betimsel araştırmalar, verilen bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde tanımlar. Eğitim alanındaki araştırmalarda, betimsel

tarama çalışmaları en yaygın yöntemdir, çünkü araştırmacılar bireylerin, grupların ya da (bazen) fiziksel ortamların (okul gibi) özelliklerini (yetenekler, tercihler, davranışlar vb) özetlerler (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2009: 21). Karasar (1994)'a göre, tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 1994: 77).

Araştırmanın evrenini, 2010-2011 eğitim-öğretim yılında Bolu İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı anaokulları ile ilköğretim okulu anasınıflarında görev yapmakta olan 132 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise, 2010-2011 eğitim-öğretim yılında Bolu İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı merkez ilçede, anaokulları ile ilköğretim okulu anasınıflarında görev yapmakta olan 60 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Örneklem seçiminde basit tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Basit tesadüfi örnekleme evreni oluşturan her elemanın örneğe girme şansı eşittir. Dolayısıyla hesaplamalarda da her elemana verilecek ağırlık aynıdır (Arıkan, 2004: 141). Örneklem almada, örneklemin alındığı evreni temsil etmesi önemlidir. Bu durumda, hangi büyüklükteki bir örneklemin evreni temsil edebileceği sorunu ortaya çıkmaktadır. Alınan örneklemin evreni temsil yeterliği bulunmadığında örnekleme hatası olur (Balcı, 2005: 91). Ayrıca, örneklem büyüklüğünün fazla olması sonuçların güvenilirliğini artırmaktadır (Arlı ve Nazik, 2001: 77).

2.1. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu" ve "Okul Öncesi Dönemde Oyun Öğretimi Öz-Yeterlik Anketi" adlı ölçme aracı kullanılmıştır.

Veri toplama aracı olarak kullanılan bu anket araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Anketin geliştirilmesi sürecinde, öncelikle ön çalışmalar yapılarak, okul öncesi öğretmenlerinin oyun etkinliklerini planlama, uygulama, değerlendirme ve mesleki öz-yeterliklerine ilişkin anket maddeleri hazırlanmıştır. Hazırlanan bu maddelerden 48 maddelik bir taslak form oluşturulmuş ve 8 kişilik uzman görüşüne sunulmuştur. Uzmanlardan gelen geribildirimler doğrultusunda maddelerde ekleme, çıkarma ve düzeltmeler yapılmıştır. Gerekli düzenlemelerin yapılmasının ardından 34 maddelik ön uygulama formu oluşturulmuştur. Oluşturulan ön uygulama formu farklı illerde çalışan 40 okul öncesi öğretmenine uygulanmış ve bu pilot uygulama verilerine göre güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır. Anketin

güvenilirliğinin test edilmesinde alfa katsayısından (Cronbach Alfa) yararlanılmıştır. Yapılan istatistiksel çalışmaların ardından güvenilirlik katsayısı $\alpha = .90$ olarak bulunmuştur. Ayrıca ön uygulamadan 5 hafta sonra, ön uygulamaya katılan 40 öğretmenden 32'sine anket tekrar uygulanmış ve toplanan veriler yardımıyla, test-tekrar test uygulamasında pearson korelasyon katsayısı $r = .94$ olarak hesaplanmıştır.

Belirtilen bu çalışmaların ardından; oyun etkinliklerini planlamaya ilişkin öz-yeterlikler, oyun etkinliklerini uygulamaya ilişkin öz-yeterlikler, oyun etkinliklerini değerlendirmeye ilişkin öz-yeterlikler ve oyun etkinliklerine ilişkin mesleki öz-yeterlik olarak dört alt boyuttan oluşan, 34 maddelik, beşli (her zaman, sık sık, bazen, nadiren, hiçbir zaman) likert tipi "Okul Öncesi Dönemde Oyun Öğretimi Öz-Yeterlik Anketi" oluşturulmuştur. Anketin cevap seçenekleri; her zaman: 5 puan, sık sık: 4 puan, bazen: 3 puan, nadiren: 2 puan ve hiçbir zaman: 1 puan olarak puanlanmıştır. Ankette sadece 14. Madde olumsuz ifade içerdiği için bu madde ters puanlanarak toplam puan bulunmaktadır. Bu puanlamaya göre ankette en yüksek 166 puan, en düşük ise 38 puan alınabilmektedir. Alınan puanların yüksek olması öğretmenlerin oyun etkinlikleri konusunda kendilerini yeterli gördükleri anlamına gelmektedir.

Veri toplama aracı ile elde edilen veriler yardımıyla, öncelikle görev yapılan okul türüne göre öğretmenlerin oyun etkinliklerine ilişkin öz-yeterlikleri hakkındaki görüşlerinin frekans ve yüzdelerine yer verilmiştir. Daha sonra öğretmenlerin oyun etkinliklerini planlama, uygulama, değerlendirme ve mesleki öz-yeterlikleri hakkındaki görüşlerinde anasınıfı ile anaokulunda çalışma durumlarına göre anlamlı bir fark olup olmadığına ilişkin bulguları saptamak amacıyla bağımsız t-testi kullanılmış ve bulgular tablolar halinde verilmiştir.

3. BULGULAR

Bu bölümde araştırmaya katılan öğretmenlerin ankette aldıkları ortalama puanlara, demografik özelliklerine ilişkin bulgulara, öğretmenlerin oyun etkinliklerini planlama, uygulama, değerlendirme ve mesleki öz-yeterliklerine ilişkin görüşlerinin frekans ve yüzde değerleri ile görev yapılan okul türüne göre öğretmenlerin görüşlerinde belirlenen farklılıklara yer verilmiştir.

Araştırmada elde edilen bulgulara göre, araştırmaya katılan öğretmenlerin ortalama puanlarının planlama alt boyutunda 58.21, uygulama alt boyutunda 32.41, değerlendirme alt boyutunda 26.21, mesleki alt boyutunda 29.01 ve toplamda ise 145.86 olduğu belirlenmiştir.

Tablo-1’de araştırmaya katılan öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne ilişkin verilerin frekans dağılımları ve yüzdeler değeri sunulmuştur:

Tablo 1. Öğretmenlerin Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı

Demografik Özellikler		Frekans (N: 60)	Yüzde (%)
Görev Yaptığı Okul Türü	İlköğretim anasınıfı	35	58.3
	Bağımsız anaokulu	25	41.7

Tablo 1 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğretmenlerin görev yaptıkları okul türlerine bakıldığında %58.3’ünün ilköğretime bağlı anasınıflarında, %41.7’sinin ise bağımsız anaokullarında görev yaptığını görülmektedir.

Tablo 2’de anaokulu ve anasınıflarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin oyun etkinliklerini planlamaya ilişkin öz-yeterlikleri hakkındaki görüşlerinin frekans dağılımları ve yüzdeler değeri verilmiştir:

Tablo 2. Öğretmenlerin oyun etkinliklerini planlamaya ilişkin öz-yeterlikleri hakkındaki görüşleri

Öğretmenlerin oyun etkinliklerini planlamaya ilişkin öz-yeterlikleri hakkındaki görüşleri		Her Zaman		Sık sık		Bazen		Nadiren		Hiçbir Zaman	
		Anaokulu	Anasınıfı	Anaokulu	Anasınıfı	Anaokulu	Anasınıfı	Anaokulu	Anasınıfı	Anaokulu	Anasınıfı
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1.Oyun etkinliklerini çocukları tanımak, onların bireysel özelliklerini görebilmek için kullanırım.	f	18	18	4	14	3	3	0	0	0	0
	%	72.0	51.4	16.0	40.0	12.0	8.6	0.0	0.0	0.0	0.0
2.Oyun etkinliklerini eğitsel bir amacı gerçekleştirmek için kullanırım.	f	18	23	7	6	0	6	0	0	0	0
	%	72.0	65.8	28.0	17.1	0.0	17.1	0.0	0.0	0.0	0.0
3.Oyun etkinliklerini boş zamanlarda, çocukları eğlendirmek için kullanırım.	f	8	1	5	7	9	12	2	11	1	4
	%	32.0	2.9	20.0	20.0	36.0	34.3	8.0	31.4	4.0	11.4
4.Oyun etkinliklerini uygulamadan önce etkinliğin amacını ve süreci planlarım.	f	18	19	5	14	2	1	0	1	0	0
	%	72.0	54.2	20.0	40.0	8.0	2.9	0.0	2.9	0.0	0.0
5.Oyun etkinliklerini planlarken o gün uygulanacak olan planda yer alan amaç-kazanımları göz önünde bulundururum.	f	20	24	4	10	1	1	0	0	0	0
	%	80.0	68.5	16.0	28.6	4.0	2.9	0.0	0.0	0.0	0.0
6.Oyun etkinliklerini planlarken çocukların yaş grubuna göre ilgi, ihtiyaç ve gereksinimlerini dikkate alırım.	f	23	29	2	6	0	0	0	0	0	0
	%	92.0	82.9	8.0	17.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
7.Oyun etkinliklerini planlarken çocukların sosyo-ekonomik düzeylerini ve kültürel özelliklerini dikkate alırım.	f	10	12	4	11	3	8	3	3	5	1
	%	40.0	34.3	16.0	31.4	12.0	22.9	12.0	8.6	20.0	2.9
8.Oyun etkinliklerine günlük planda yer verirken etkinliklerin aktif-pasif sıralama doğrultusunda olmasını göz önünde bulundururum.	f	19	24	6	10	0	1	0	0	0	0
	%	76.0	68.5	24.0	28.6	0.0	2.9	0.0	0.0	0.0	0.0
9.Oyun etkinliklerini uygulamadan önce oyunun süresini, mekanını ve oyunda kullanılacak araç-gereçlerin planlamasını yaparım.	f	19	22	6	10	0	2	0	1	0	0
	%	76.0	62.8	24.0	28.6	0.0	5.7	0.0	2.9	0.0	0.0
10.Planlamalarımda her gün oyun etkinliklerine yer veririm.	f	21	16	3	14	1	5	0	0	0	0
	%	84.0	45.7	12.0	40.0	4.0	14.3	0.0	0.0	0.0	0.0

Tablo 2'ye göre; 1. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 36'sı (18 anaokulu, 18 anasınıfı) her zaman, 18'i (4 anaokulu, 14 anasınıfı) sık sık, 6'sı (3 anaokulu, 3 anasınıfı) bazen cevabını vermiştir. 2. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 41'i (18 anaokulu, 23 anasınıfı) her zaman, 13'ü (7 anaokulu, 6 anasınıfı) sık sık, 6'sı (6 anasınıfı) bazen cevabını vermiştir. 3. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 9'u (8 anaokulu, 1 anasınıfı) her zaman, 12'si (5 anaokulu, 7 anasınıfı) sık sık, 21'i (9 anaokulu, 12 anasınıfı) bazen, 13'ü (2 anaokulu, 11 anasınıfı) nadiren, 5'i (1 anaokulu, 4 anasınıfı) hiçbir zaman cevabını vermiştir. 4. maddeye

araştırmaya katılan 60 öğretmenin 37'si (18 anaokulu, 19 anasınıfı) her zaman, 19'u (5 anaokulu, 14 anasınıfı) sık sık, 3'ü (2 anaokulu, 1 anasınıfı) bazen, 1'i (1 anasınıfı) nadiren cevabını vermiştir. 5. *maddeye* araştırmaya katılan 60 öğretmenin 44'ü (20 anaokulu, 24 anasınıfı) her zaman, 14'ü (4 anaokulu, 10 anasınıfı) sık sık, 2'si (1 anaokulu, 1 anasınıfı) bazen cevabını vermiştir. 6. *maddeye* araştırmaya katılan 60 öğretmenin 52'si (23 anaokulu, 29 anasınıfı) her zaman, 8'i (2 anaokulu, 6 anasınıfı) sık sık cevabını vermiştir. 7. *maddeye* araştırmaya katılan 60 öğretmenin 22'si (10 anaokulu, 12 anasınıfı) her zaman, 15'i (4 anaokulu, 11 anasınıfı) sık sık, 11'i (3 anaokulu, 8 anasınıfı) bazen, 6'sı (3 anaokulu, 3 anasınıfı) nadiren, 6'sı (5 anaokulu, 1 anasınıfı) hiçbir zaman cevabını vermiştir. 8. *maddeye* araştırmaya katılan 60 öğretmenin 43'ü (19 anaokulu, 24 anasınıfı) her zaman, 16'sı (6 anaokulu, 10 anasınıfı) sık sık, 1'i (1 anasınıfı) bazen cevabını vermiştir. 9. *maddeye* araştırmaya katılan 60 öğretmenin 41'i (19 anaokulu, 22 anasınıfı) her zaman, 16'sı (6 anaokulu, 10 anasınıfı) sık sık, 2'si (2 anasınıfı) bazen, 1'i (1 anasınıfı) nadiren cevabını vermiştir. 10. *maddeye* araştırmaya katılan 60 öğretmenin 37'si (21 anaokulu, 16 anasınıfı) her zaman, 17'si (3 anaokulu, 14 anasınıfı) sık sık, 6'sı (1 anaokulu, 5 anasınıfı) bazen cevabını vermiştir.

Tablo 2'de frekans dağılımları ve yüzdelerle verilen maddeler için anasınıfı ya da anaokulunda çalışma durumuna ilişkin bulguları saptamak amacıyla bağımsız t-testi yapılmış ve anlamlı fark saptanan maddeler tablo 3'de verilmiştir:

Tablo 3. Öğretmenlerin Oyun Öğretimini Planlamaya İlişkin Öz-Yeterlikleri Hakkındaki Görüşlerinin Görev Yapılan Okul Türüne Göre Bağımsız t-Testi Sonuçları

Maddeler	Okul Türü	N	\bar{X}	S	sd	t	P
3.Oyun etkinliklerini boş zamanlarda, çocukları eğlendirmek için kullanırım.	Anaokulu	25	3.68	1.14	58	3.442	.001*
	Anasınıfı	35	2.71	1.01			
10.Planlamalarımda her gün oyun etkinliklerine yer veririm.	Anaokulu	25	4.80	0.50	58	2.911	.005*
	Anasınıfı	35	4.31	0.71			

*p<0.05

Tablo 3'e göre; "Oyun etkinliklerini boş zamanlarda, çocukları eğlendirmek için kullanırım." maddesine ilişkin ortalama puanlar arasında okul türüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu [$t_{(58)}=3.442$, $p<0.05$] ve "Planlamalarımda her gün oyun etkinliklerine yer veririm." maddesine ilişkin ortalama puanlar arasında okul türüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu [$t_{(58)}=2.911$, $p<0.05$]

saptanmıştır. Tablo 4’de anaokulu ve anasınıflarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin oyun etkinliklerini uygulamaya ilişkin öz-yeterlikleri hakkındaki görüşlerinin frekans dağılımları ve yüzdelik değerleri verilmiştir:

Tablo 4. Öğretmenlerin oyun etkinliklerini uygulamaya ilişkin öz-yeterlikleri hakkındaki görüşleri

Öğretmenlerin oyun etkinliklerini uygulamaya ilişkin öz-yeterlikleri hakkındaki görüşleri		Her zaman		Sık sık		Bazen		Nadiren		Hiçbir zaman	
		Anaokulu	Anasınıfı	Anaokulu	Anasınıfı	Anaokulu	Anasınıfı	Anaokulu	Anasınıfı	Anaokulu	Anasınıfı
11.Oyun etkinliklerini uygularken yeni bir oyun öğretimine geçmeden önce bilinen oyunları tekrarlatırım.	f	4	4	8	14	12	15	1	2	0	0
	%	16.0	11.4	32.0	40.0	48.0	42.9	4.0	5.7	0.0	0.0
12.Oyun etkinliklerinin başlangıcında oyunun özelliğine göre basit tekerleme ya da hareketlerle çocuk grubunu oyuna hazırlarım.	f	5	4	13	21	6	7	1	3	0	0
	%	20.0	11.4	52.0	60.0	24.0	20.0	4.0	8.6	0.0	0.0
13.Oyun etkinliklerinde, özellikle de grup oyunlarında, grupların oluşturulmasını çocuklara bırakıyorum.	f	1	7	5	11	13	9	6	5	0	3
	%	4.0	20.0	20.0	31.4	52.0	25.7	24.0	14.3	0.0	8.6
14.Oyun etkinliklerini uygularken oyunun kurallarına harfiyen uyulmasını sağlıyorum.	f	1	15	11	11	6	6	5	3	2	0
	%	4.0	42.9	44.0	31.4	24.0	17.1	20.0	8.6	8.0	0.0
15.Oyun etkinliklerinde belirlenen süre bittiyse oyunu sonlandırırım.	f	1	3	1	12	7	5	9	7	7	8
	%	4.0	8.6	4.0	34.3	28.0	14.3	36.0	20.0	28.0	22.9
16.Oyun etkinlikleri sonunda kazanı-kaybedeni kesinlikle belirtir ve ödül-ceza yöntemini uygulırım.	f	0	4	2	9	6	5	7	9	10	8
	%	0.0	11.4	8.0	25.7	24.0	14.3	28.0	25.7	40.0	22.9
17.Oyun etkinliklerini uygularken oyunu süreç ve kurallar açısından kendi kontrolüm altında tutmam.	f	0	4	13	12	3	9	4	5	5	5
	%	0.0	11.4	52.0	34.3	12.0	25.7	16.0	14.3	20.0	14.3
18.Oyun etkinliklerini uygularken görev yaptığım kurumun fiziksel şartları ve olanaklarını yeterli görüyorum.	f	11	4	8	9	5	7	1	10	0	5
	%	44.0	11.4	32.0	25.7	20.0	20.0	4.0	28.6	0.0	14.3
19.Oyun etkinliklerini uygulamak için gerekli olan araç-gereç ve oyuncaklar sağlam, eksiksiz ve çocuk sayısına yetecek şekilde sınıfta mevcuttur.	f	9	1	12	10	3	7	1	7	0	10
	%	36.0	2.9	48.0	28.6	12.0	20.0	4.0	20.0	0.0	28.6
20.Oyun etkinliklerini uygularken güvenliği sağlamak ve etkinliği kolaylıkla uygulayabilmek için zaman zaman yardımcı personel ya da öğretmen arkadaşlarımdan yardım isterim.	f	3	4	4	5	5	8	9	7	4	11
	%	12.0	11.4	16.0	14.3	20.0	22.9	36.0	20.0	14.0	31.4

Tablo 4'e göre; 11. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 8'i (4 anaokulu, 4 anasınıfı) her zaman, 22'si (8 anaokulu, 14 anasınıfı) sık sık, 27'si (12 anaokulu, 15 anasınıfı) bazen, 3'ü (1 anaokulu, 2 anasınıfı) nadiren cevabını vermiştir. 12. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 9'u (5 anaokulu, 4 anasınıfı) her zaman, 34'ü (13 anaokulu, 21 anasınıfı) sık sık, 13'ü (6 anaokulu, 7 anasınıfı) bazen, 4'ü (1 anaokulu, 3 anasınıfı) nadiren cevabını vermiştir. 13. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 8'i (1 anaokulu, 7 anasınıfı) her zaman, 16'sı (5 anaokulu, 11 anasınıfı) sık sık, 22'si (13 anaokulu, 9 anasınıfı) bazen, 11'i (6 anaokulu, 5 anasınıfı) nadiren, 3'ü (3 anasınıfı) hiçbir zaman cevabını vermiştir. 14. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 16'sı (1 anaokulu, 15 anasınıfı) her zaman, 22'si (11 anaokulu, 11 anasınıfı) sık sık, 12'si (6 anaokulu, 6 anasınıfı) bazen, 8'i (5 anaokulu, 3 anasınıfı) nadiren, 2'si (2 anaokulu) hiçbir zaman cevabını vermiştir. 15. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 4'ü (1 anaokulu, 3 anasınıfı) her zaman, 13'ü (1 anaokulu, 12 anasınıfı) sık sık, 12'si (7 anaokulu, 5 anasınıfı) bazen, 16'sı (9 anaokulu, 7 anasınıfı) nadiren, 15'i (7 anaokulu, 8 anasınıfı) hiçbir zaman cevabını vermiştir. 16. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 4'ü (4 anasınıfı) her zaman, 11'i (2 anaokulu, 9 anasınıfı) sık sık, 11'i (6 anaokulu, 5 anasınıfı) bazen, 16'sı (7 anaokulu, 9 anasınıfı) nadiren, 18'i (10 anaokulu, 8 anasınıfı) hiçbir zaman cevabını vermiştir. 17. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 4'ü (4 anasınıfı) her zaman, 25'i (13 anaokulu, 12 anasınıfı) sık sık, 12'si (3 anaokulu, 9 anasınıfı) bazen, 9'u (4 anaokulu, 5 anasınıfı) nadiren, 10'u (5 anaokulu, 5 anasınıfı) hiçbir zaman cevabını vermiştir. 18. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 15'i (11 anaokulu, 4 anasınıfı) her zaman, 17'si (8 anaokulu, 9 anasınıfı) sık sık, 12'si (5 anaokulu, 7 anasınıfı) bazen, 11'i (1 anaokulu, 10 anasınıfı) nadiren, 5'i (5 anasınıfı) hiçbir zaman cevabını vermiştir. 19. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 10'u (9 anaokulu, 1 anasınıfı) her zaman, 22'si (12 anaokulu, 10 anasınıfı) sık sık, 10'u (3 anaokulu, 7 anasınıfı) bazen, 8'i (1 anaokulu, 7 anasınıfı) nadiren, 10'u (10 anasınıfı) hiçbir zaman cevabını vermiştir. 20. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 7'si (3 anaokulu, 4 anasınıfı) her zaman, 9'u (4 anaokulu, 5 anasınıfı) sık sık, 13'ü (5 anaokulu, 8 anasınıfı) bazen, 16'sı (9 anaokulu, 7 anasınıfı) nadiren, 15'i (4 anaokulu, 11 anasınıfı) hiçbir zaman cevabını vermiştir.

Tablo 4'de frekans dağılımları ve yüzdelerle değerleri verilen maddeler için anasınıfı ya da anaokulunda çalışma durumuna ilişkin bulguları saptamak amacıyla bağımsız t-testi yapılmış ve anlamlı fark saptanan maddeler tablo 5'te verilmiştir:

Tablo 5. Öğretmenlerin Oyun Öğretimini Uygulamaya İlişkin Öz-Yeterlikleri Hakkındaki Görüşlerinin Görev Yapılan Okul Türüne Göre Bağımsız t-Testi Sonuçları

Maddeler	Okul Türü	N	\bar{X}	S	Sd	t	P
14.Oyun etkinliklerini uygularken oyunun kurallarına harfiyen uyulmasını sağlıyorum.	Anaokulu	25	3.16	1.06	58	-3.473	.001*
	Anasınıfı	35	4.08	.98			
15.Oyun etkinliklerinde belirlenen süre bittiyse oyunu sonlandırırım.	Anaokulu	25	3.80	1.04	58	2.034	.047*
	Anasınıfı	35	3.14	1.35			
16.Oyun etkinlikleri sonunda kazananı-kaybedeni kesinlikle belirtir ve ödül-ceza yöntemini uygulırım.	Anaokulu	25	2.00	1.00	58	-2.389	.020*
	Anasınıfı	35	2.77	1.37			
18.Oyun etkinliklerini uygularken görev yaptığım kurumun fiziksel şartları ve olanaklarını yeterli görüyorum.	Anaokulu	25	4.16	.89	58	4.209	.000*
	Anasınıfı	35	2.91	1.26			
19.Oyun etkinliklerini uygulamak için gerekli olan araç-gereç ve oyuncaklar sağlam, eksiksiz ve çocuk sayısına yetecek şekilde sınıfta mevcuttur.	Anaokulu	25	4.16	.80	58	5.525	.000*
	Anasınıfı	35	2.57	1.26			

*p<0.05

Tablo 5'e göre; "Oyun etkinliklerini uygularken oyunun kurallarına harfiyen uyulmasını sağlıyorum." maddesine ilişkin ortalama puanlar arasında okul türüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu [$t_{(58)} = -3.473$, $p < 0.05$], "Oyun etkinliklerinde belirlenen süre bittiyse oyunu sonlandırırım." maddesine ilişkin ortalama puanlar arasında okul türüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu [$t_{(58)} = 2.034$, $p < 0.05$], "Oyun etkinlikleri sonunda kazananı-kaybedeni kesinlikle belirtir ve ödül-ceza yöntemini uygulırım." maddesine ilişkin ortalama puanlar arasında okul türüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu [$t_{(58)} = -2.389$, $p < 0.05$], "Oyun etkinliklerini uygularken görev yaptığım kurumun fiziksel şartları ve olanaklarını yeterli görüyorum." maddesine ilişkin ortalama puanlar arasında okul türüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu [$t_{(58)} = 4.209$, $p < 0.05$] ve "Oyun etkinliklerini uygulamak için gerekli olan araç-gereç ve oyuncaklar sağlam, eksiksiz ve çocuk sayısına yetecek şekilde sınıfta mevcuttur." maddesine ilişkin ortalama puanlar arasında okul türüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu [$t_{(58)} = 5.525$, $p < 0.05$] saptanmıştır.

Tablo 6’da anaokulu ve anasınıflarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin oyun etkinliklerini değerlendirmeye ilişkin öz-yeterlikleri hakkındaki görüşlerinin frekans dağılımları ve yüzdelik değerleri verilmiştir:

Tablo 6. Öğretmenlerin oyun etkinliklerini değerlendirmeye ilişkin öz-yeterlikleri hakkındaki görüşleri

Öğretmenlerin oyun etkinliklerini değerlendirmeye ilişkin öz-yeterlikleri hakkındaki görüşleri	Her zaman		Sık sık		Bazen		Nadiren		Hiçbir zaman	
	Anaokulu	Anasınıfı	Anaokulu	Anasınıfı	Anaokulu	Anasınıfı	Anaokulu	Anasınıfı	Anaokulu	Anasınıfı
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
21. Oyun etkinlikleri sonrasında kendimi olumlu ve olumsuz yönlerimle, objektif olarak değerlendiririm.	12	18	8	14	5	3	0	0	0	0
	48.0	51.4	32.0	40.0	20.0	8.6	0.0	0.0	0.0	0.0
22. Oyun etkinlikleri sonrasında tüm çocukları ayrı ayrı değerlendiririm.	7	11	15	14	2	10	1	0	0	0
	28.0	31.4	60.0	40.0	8.0	28.6	4.0	0.0	0.0	0.0
23. Oyun etkinlikleri sonrasında oyunu planlama ve uygulama konusunda yeterince kuramsal bilgiye sahip olup olmadığını sorgularım.	10	12	8	14	6	8	1	1	0	0
	40.0	34.3	32.0	40.0	24.0	22.9	4.0	2.9	0.0	0.0
24. Oyun etkinlikleri sonrasında oyunun çocukların gelişim düzeylerine uygun olup olmadığını sorgularım.	13	22	10	13	2	0	0	0	0	0
	52.0	62.8	40.0	37.2	8.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
25. Oyun etkinlikleri sonrasında, oyunun önceden planlanan amaçlara ulaşip ulaşmadığını kontrol ederim.	14	21	9	11	2	3	0	0	0	0
	56.0	60.0	36.0	31.4	8.0	8.6	0.0	0.0	0.0	0.0
26. Oyun etkinlikleri sonrasında, sürenin yetip yetmediğini, oyun mekânının uygunluğunu ve kullandığım araç-gereçlerin işlevselliğini sorgularım.	15	21	8	11	2	3	0	0	0	0
	60.0	60.0	32.0	31.4	8.0	8.6	0.0	0.0	0.0	0.0
27. Oyun etkinlikleri sonrasında çocuklara hoş, eğlenceli vakit geçirip geçirmediklerini sorarım.	17	25	6	10	2	0	0	0	0	0
	68.0	71.4	24.0	28.6	8.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Tablo 6’ya göre; 21. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 30’u (12 anaokulu, 18 anasınıfı) her zaman, 22’si (8 anaokulu, 14 anasınıfı) sık sık, 8’i (5 anaokulu, 3 anasınıfı) bazen cevabını vermiştir. 22. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 18’i (7 anaokulu, 11 anasınıfı) her zaman, 29’u (15 anaokulu, 14 anasınıfı) sık sık, 12’si (2 anaokulu, 10 anasınıfı) bazen, 1’ü (1 anaokulu) nadiren cevabını vermiştir. 23. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 22’si (10 anaokulu, 12 anasınıfı) her zaman, 22’si (8 anaokulu, 14 anasınıfı) sık sık, 14’ü (6 anaokulu, 8 anasınıfı) bazen, 2’si (1 anaokulu, 1 anasınıfı) nadiren cevabını vermiştir. 24. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 35’i (13 anaokulu, 22 anasınıfı) her zaman, 23’ü (10 anaokulu, 13 anasınıfı) sık sık, 2’si (2 anaokulu) bazen cevabını vermiştir. 25. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 35’i (14 anaokulu, 21

anasınıfı) her zaman, 20'si (9 anaokulu, 11 anasınıfı) sık sık, 5'i (2 anaokulu, 3 anasınıfı) bazen cevabını vermiştir. 26. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 36'sı (15 anaokulu, 21 anasınıfı) her zaman, 19'u (8 anaokulu, 11 anasınıfı) sık sık, 5'i (2 anaokulu, 3 anasınıfı) bazen cevabını vermiştir. 27. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 42'si (17 anaokulu, 25 anasınıfı) her zaman, 16'sı (6 anaokulu, 10 anasınıfı) sık sık, 2'si (2 anaokulu) bazen cevabını vermiştir. Tablo 6'de frekans dağılımları ve yüzdelik değerleri verilen maddeler için anasınıfı ya da anaokulunda çalışma durumuna ilişkin bulguları saptamak amacıyla bağımsız t-testi yapılmış ve öğretmenlerin oyun etkinliklerini değerlendirmeye ilişkin öz-yeterlikleri hakkındaki görüşlerinde görev yapılan okul türüne göre anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır.

Tablo 7'de anaokulu ve anasınıflarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin oyun etkinliklerine ilişkin mesleki öz-yeterlikleri hakkındaki görüşlerinin frekans dağılımları ve yüzdelik değerleri verilmiştir:

Tablo 7. Öğretmenlerin oyun etkinliklerine ilişkin mesleki öz-yeterlikleri hakkındaki görüşleri

Öğretmenlerin oyun etkinliklerine ilişkin mesleki öz-yeterlikleri hakkındaki görüşleri		Her zaman		Sık sık		Bazen		Nadiren		Hiçbir zaman	
		Anaokulu	Anasınıfı	Anaokulu	Anasınıfı	Anaokulu	Anasınıfı	Anaokulu	Anasınıfı	Anaokulu	Anasınıfı
28. Oyun etkinliklerini gerçekleştirebilmek için yeterli seviyede bilgi ve beceri birikimine sahip olduğumu düşünüyorum.	f	9	21	11	13	5	1	0	0	0	0
	%	36.0	60.0	44.0	37.2	20.0	2.9	0.0	0.0	0.0	0.0
29. Oyun etkinliklerinde, oyunun kurallarını ve oynanışını çocuklara anlatma konusunda kendimi yeterli hissediyorum.	f	12	26	13	9	0	0	0	0	0	0
	%	48.0	74.2	52.0	25.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
30. Oyun etkinliklerini uygularken hareketlerin gösterilmesi (model olma) konusunda kendimi yeterli hissediyorum.	f	11	22	14	12	0	1	0	0	0	0
	%	44.0	62.8	56.0	34.3	0.0	2.9	0.0	0.0	0.0	0.0
31. Eğitim verdiğim yaş grubunun gelişim özelliklerine uygun yeterli sayıda oyun biliyorum.	f	7	21	17	11	1	3	0	0	0	0
	%	28.0	60.0	68.0	31.4	4.0	8.6	0.0	0.0	0.0	0.0
32. Oyun etkinlikleri ile ilgili kaynakları nitelik ve nicelik yönünden inceliyor ve yeterli buluyorum.	f	8	10	9	20	7	5	1	0	0	0
	%	32.0	28.6	36.0	57.1	28.0	14.3	4.0	0.0	0.0	0.0
33. Oyun etkinlikleri ile ilgili yapılan araştırmaları, yayınlanan kitapları, dergileri, vb. takip edebiliyorum.	f	9	8	8	14	6	10	2	1	0	2
	%	36.0	22.9	32.0	40.0	24.0	28.6	8.0	2.9	0.0	5.7
34. Oyun etkinlikleri ile ilgili hizmetiçi eğitim çalışmalarını takip ediyor ve bunlara katılıyorum.	f	6	5	3	6	10	12	5	10	1	2
	%	24.0	14.3	12.0	17.1	40.0	34.3	20.0	28.6	4.0	5.7

Tablo 7'ye göre; 28. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 30'u (9 anaokulu, 21 anasınıfı) her zaman, 24'ü (11 anaokulu, 13 anasınıfı) sık sık, 6'sı (5 anaokulu, 1 anasınıfı) bazen cevabını vermiştir. 29. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 38'i (12 anaokulu, 26 anasınıfı) her zaman, 22'si (13 anaokulu, 9 anasınıfı) sık sık cevabını vermiştir. 30. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 33'ü (11 anaokulu, 22 anasınıfı) her zaman, 26'sı (14 anaokulu, 12 anasınıfı) sık sık, 1'i (1 anasınıfı) bazen cevabını vermiştir. 31. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 28'i (7 anaokulu, 21 anasınıfı) her zaman, 28'i (17 anaokulu, 11 anasınıfı) sık sık, 4'ü (1 anaokulu, 3 anasınıfı) bazen cevabını vermiştir. 32. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 18'i (8 anaokulu, 10 anasınıfı) her zaman, 29'u (9 anaokulu, 20 anasınıfı) sık sık, 12'si (7 anaokulu, 5 anasınıfı) bazen, 1'ü (1 anaokulu) nadiren cevabını vermiştir. 33. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 17'si (9 anaokulu, 8 anasınıfı) her zaman, 22'si (8 anaokulu, 14 anasınıfı) sık sık, 16'sı (6 anaokulu, 10 anasınıfı) bazen, 3'ü (2 anaokulu, 1 anasınıfı) nadiren, 2'si (2 anasınıfı) hiçbir zaman cevabını vermiştir. 34. maddeye araştırmaya katılan 60 öğretmenin 11'i (6 anaokulu, 5 anasınıfı) her zaman, 9'u (3 anaokulu, 6 anasınıfı) sık sık, 22'si (10 anaokulu, 12 anasınıfı) bazen, 15'i (5 anaokulu, 10 anasınıfı) nadiren, 3'ü (1 anaokulu, 2 anasınıfı) hiçbir zaman cevabını vermiştir.

Tablo 7'de frekans dağılımları ve yüzdelerle değerleri verilen maddeler için anasınıfı ya da anaokulunda çalışma durumuna ilişkin bulguları saptamak amacıyla bağımsız t-testi yapılmış ve anlamlı fark saptanan maddeler Tablo 8'de verilmiştir:

Tablo 8. Öğretmenlerin Oyun Öğretimine İlişkin Mesleki Öz-Yeterlikleri Hakkındaki Görüşlerinin Görev Yapılan Okul Türüne Göre Bağımsız t-Testi Sonuçları

Maddeler	Okul Türü	N	\bar{X}	S	Sd	t	P
28. Oyun etkinliklerini gerçekleştirmek için yeterli seviyede bilgi ve beceri birikimine sahip olduğumu düşünüyorum.	Anaokulu	25	4.16	.746	58	-2.446	.018*
	Anasınıfı	35	4.57	.557			
29. Oyun etkinliklerinde, oyunun kurallarını ve oynanışını çocuklara anlatma konusunda kendimi yeterli hissediyorum.	Anaokulu	25	4.48	.509	58	-2.126	.038*
	Anasınıfı	35	4.74	.443			

*p<0.05

Tablo 8'e göre; "*Oyun etkinliklerini gerçekleştirebilmek için yeterli seviyede bilgi ve beceri birikimine sahip olduğumu düşünüyorum.*" maddesine ilişkin ortalama puanlar arasında okul türüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu [$t_{(58)} = -2.446$, $p < 0.05$] ve "*Oyun etkinliklerinde, oyunun kurallarını ve oynanışını çocuklara anlatma konusunda kendimi yeterli hissediyorum.*" maddesine ilişkin ortalama puanlar arasında okul türüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu [$t_{(58)} = -2.126$, $p < 0.05$] saptanmıştır.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Öğretmenlere uygulanan 34 maddelik anket sonucunda, okul öncesi öğretmenlerin oyun etkinlikleri planlama, uygulama, değerlendirme ve mesleki öz-yeterliklerine ilişkin görüşleri alınmış ve öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre karşılaştırılmıştır. Planlama, uygulama ve mesleki öz-yeterlikler alt boyutlarında bazı maddelerde görev yapılan okul türüne göre anlamlı farklılık olduğu ($p < 0.05$), değerlendirme alt boyutunda ise görev yapılan okul türüne göre anlamlı bir farklılık olmadığı ($p > 0.05$) saptanmıştır.

İnan (2011)'in özel anaokullarında çalışan yönetici ve öğretmenlerin oyun seçimleri hakkındaki görüşlerini öğrenme amacıyla yaptığı çalışmasında, yönetici ve öğretmenlerin; oyunların çocukların problem çözme becerilerini geliştirdiğini, oyunun çocuğun gelişimine katkılı olduğunu ve programlarda oyuna yeterli zaman ayrıldığını düşündüklerini belirlemiştir. Ayrıca Güven (2006)'in okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan oyun ve spor programlarının incelenip değerlendirilmesi amacıyla yaptığı araştırmasında, özel anaokullarından ziyade anasınıflarının fiziksel aktiviteler için gereken araç-gereç ve teçhizat açısından eksikliklerinin mevcut olduğunu saptamıştır. Görüldüğü üzere yapılan araştırmaların araştırma sonucunu destekler nitelikte olduğu görülmektedir.

"*Oyun etkinliklerini boş zamanlarda, çocukları eğlendirmek için kullanırım.*" maddesinde anaokulunda ve ilköğretime bağlı anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin ortalama puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu [$t_{(58)} = 3.442$, $p < 0.05$] belirlenmiştir. 3.68 ile anaokulunda görev yapan öğretmenlerin ortalama puanları yüksek iken, anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin ortalama puanları 2.71 ile oldukça düşüktür. Ortalama puanlara bakıldığında öğretmenler genellikle oyun etkinliklerini boş zamanlarda çocukları eğlendirmek için tercih etmemekle birlikte, anaokullarında çalışan öğretmenler anasınıflarında çalışan öğretmenlere nazaran oyun etkinliklerini daha çok boş zamanlarda, çocukları eğlendirmek için kullanmaktadır. Bunun sebebi olarak ise, anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin eğitim-öğretim sürecinin başlıca amacı olarak

çocukları ilköğretime hazırlamak olduğunu düşünmesi olabilir. Anaokullarında görev yapan öğretmenler süre ve mekân özellikleri olarak çocukları eğlendirmek için, boş zamanlarda oyun etkinliklerini kullanırken anasınıflarındaki öğretmenler boş zamanlarda oyun etkinliklerini pek tercih etmemektedir. Hem araç-gereç yetersizlikleri, hem fiziki olanakları, hem de sınıf mevcutlarını göz önünde bulundurarak anasınıfı öğretmenleri oyun etkinlikleri yerine sanat, müzik ya da okuma-yazmaya hazırlık çalışmalarına yer vermektedir. Bu farklılığın ortadan kaldırılması ve oyun etkinliklerinin öneminin anlaşılabilmesi için öğretmenlerin konu ile ilgili hizmetiçi eğitimlerden faydalanmaları sağlanabilir. İnan (2011)'ın özel anaokullarında çalışan yönetici ve öğretmenlerin oyun seçimleri hakkındaki görüşlerini öğrenme amacıyla yaptığı çalışmasında, yönetici ve öğretmenlerin "*Oyunun hiçbir amacı olmayan sadece vakit geçirmeye yarayan bir araç olduğunun farkındayım.*" maddesine %1,6'sının kesinlikle katılıyorum, %0,8'inin kararsızım, %14,9'inin katılmıyorum, %82,7'sinin de kesinlikle katılmıyorum cevabını verdiği görülmektedir.

"*Planlamalarımda her gün oyun etkinliklerine yer veririm.*" maddesinde anaokulunda ve ilköğretime bağlı anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin ortalama puanlarının oldukça yüksek olmasına karşın istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu [$t_{(58)}= 2.911, p<0.05$] belirlenmiştir. 4.80 ile anaokulunda görev yapan öğretmenlerin ortalama puanları yüksek iken, anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin ortalama puanları 4.31 ile daha düşüktür. Buna göre anaokullarında çalışan öğretmenler anasınıflarında çalışan öğretmenlere nazaran daha fazla oyun etkinliklerine planlarında yer vermektedir. Bunun sebebi olarak ise, anasınıflarındaki fiziksel ortam, araç-gereç ve süre göz önüne alındığında öğretmenler oyun etkinliklerine her gün yer vermezken, anaokullarında çalışan öğretmenler mekân ve süreç olarak sıkıntı yaşamadıkları için günlük planlarında her gün oyun etkinliklerine yer vermektedir. İnan (2011)'ın özel anaokullarında çalışan yönetici ve öğretmenlerin oyun seçimleri hakkındaki görüşlerini öğrenme amacıyla yaptığı çalışmasında, yönetici ve öğretmenlerin "*Haftalık ders programında oyuna yeterli zaman ayırmaya çalışırım.*" maddesine %55,9'unun kesinlikle katılıyorum, %40,9'unun katılıyorum, %3,1'inin de kararsızım cevabını verdiği görülmektedir.

Araştırma sonucunda, okul öncesi öğretmenlerinin oyun etkinliklerini uygulamaya ilişkin öz-yeterlikleri alt boyutunda, "*Oyun etkinliklerini uygularken oyunun kurallarına harfiyen uyulmasını sağlıyorum.*" maddesinde anaokulunda ve ilköğretime bağlı anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin ortalama puanlarının yüksek olmasına karşın istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu [$t_{(58)}= -3.473, p<0.05$] belirlenmiştir. 3.16 ile anaokulunda görev yapan öğretmenlerin ortalama puanları düşük iken, anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin ortalama

puanları 4.08 ile daha yüksektir. Buna göre anaokullarında çalışan öğretmenler anasınıflarında çalışan öğretmenlere nazaran oyunun kurallarına harfiyen uyulması konusunda daha esnek davranmaktadır. Bunun sebebi olarak ise, anasınıflarında çalışan öğretmenler oyun etkinliklerini belirli bir amacı gerçekleştirme odaklı kullandıkları ve mekân özelliklerinin sınırlı olması dolayısıyla kuralların dışına çıkılmaması konusunda dikkatli davranırken, anaokullarında çalışan öğretmenler çocukların eğlenmelerini ön planda tutmakta ve sürecin işleyişi konusunda daha esnek olmaktadır.

“Oyun etkinliklerinde belirlenen süre bittiyse oyunu sonlandırırım.” maddesinde anaokulunda ve ilköğretime bağlı anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin ortalama puanlarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu [$t_{(58)}= 2.034, p<0.05$] belirlenmiştir. 3.80 ile anaokulunda görev yapan öğretmenlerin ortalama puanları yüksek iken, anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin ortalama puanları 3.14 ile daha düşüktür. Buna göre anaokullarında çalışan öğretmenler anasınıflarında çalışan öğretmenlere nazaran belirlenen süre bittiğinde oyun etkinliğini sonlandırmaktadır. Bunun sebebi olarak ise, anasınıflarında sürecin çoğunlukla öğretmenin kontrolünde olması ve ailelerin beklentilerinin anaokullarından beklendiği kadar üst düzey olmaması gösterilebilir. Anaokullarında görev yapan öğretmenlerden ise veli ve idari beklentinin fazla olması ve bunun neticesinde de üzerindeki baskılar sebebiyle, ayrıca oyun etkinliklerinin aileler tarafından boş zaman uğraşı olarak görülmesi nedeniyle belirlenen süre bittiğinde oyun etkinliği sonlandırılmaktadır. Bu konuda oyun etkinlikleri ile ilgili ailelere verilecek eğitimlerin yararlı olacağı düşünülmektedir.

“Oyun etkinlikleri sonunda kazananı-kaybedeni kesinlikle belirtir ve ödül-ceza yöntemini uygulayırım.” maddesinde anaokulunda ve ilköğretime bağlı anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin ortalama puanlarına bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu [$t_{(58)}= -2.389, p<0.05$] belirlenmiştir. 2.00 ile anaokulunda görev yapan öğretmenlerin ortalama puanları düşük iken, anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin ortalama puanları 2.77 ile daha yüksektir. Buna göre anaokullarında çalışan öğretmenler anasınıflarında çalışan öğretmenlere nazaran oyun sonunda kazananı-kaybedeni belirtmemekte ve ödül-ceza yöntemini uygulamamaktadır. Bunun nedeni, anaokulların görev yapan öğretmenler oyun etkinliklerinde sürece önem vermekte ve süreç içerisinde çocukların eğlenmesine odaklanmalarıdır. Ayrıca anaokullarında eğitim gören çocukların sosyo-ekonomik ve kültürel düzeyleri de dikkate alınırsa oyun etkinlikleri sonunda verilen küçük, sembolik ödüller onlar için beklenen düzeyde teşvik edici özellikte olamamaktadır. Anasınıflarında görev yapan öğretmenler ise çocukların oyuna ilgisini üst düzeyde tutabilmek ve çocukları bu doğrultuda teşvik etmek amacıyla oyun sonunda ödül-ceza yöntemine daha sık yer vermektedirler.

“Oyun etkinliklerini uygularken görev yaptığım kurumun fiziksel şartları ve olanaklarını yeterli görüyorum.” maddesinde anaokulunda ve ilköğretime bağlı anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin ortalama puanlarına bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu [$t_{(58)} = 4.209$, $p < 0.05$] belirlenmiştir. 4.16 ile anaokulunda görev yapan öğretmenlerin ortalama puanları oldukça yüksek iken, anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin ortalama puanları 2.91 ile oldukça düşüktür. Buna göre anaokullarında çalışan öğretmenler anasınıflarında çalışan öğretmenlere nazaran görev yaptığı kurumun fiziksel şartlarını ve olanaklarını daha yeterli görmektedir. Bunun sebebi olarak ise, anaokullarının fiziksel şartlar ve mekan özellikleri olarak oldukça üst düzey olmasına rağmen anasınıflarının ilköğretimin gölgesinde kalması, sınıfların oldukça küçük olması, öğrenci sayısının kalabalık olması ve oyun etkinliğinin uygulanabileceği mekanların bulunmaması gösterilebilir. Bu konuda anasınıflarının mevcut olanaklarının geliştirilmesi öneri olarak sunulabilir.

“Oyun etkinliklerini uygulamak için gerekli olan araç-gereç ve oyuncaklar sağlam, eksiksiz ve çocuk sayısına yetecek şekilde sınıfta mevcuttur.” maddesinde anaokulunda ve ilköğretime bağlı anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin ortalama puanlarına bakıldığında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu [$t_{(58)} = 5.525$, $p < 0.05$] belirlenmiştir. 4.16 ile anaokulunda görev yapan öğretmenlerin ortalama puanları oldukça yüksek iken, anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin ortalama puanları 2.57 ile oldukça düşüktür. Buna göre anaokullarında çalışan öğretmenler anasınıflarında çalışan öğretmenlere nazaran oyun etkinliklerini uygulamak için gereken araç-gereç ve oyuncak anlamında daha iyi imkânlarla sahip olduğunu düşünmektedir. Bunun sebebi olarak ise, mevcut anaokullarının sayısının az olması ve araç-gereç ile oyuncak temin etme olanaklarının anasınıflarına nazaran daha kolay olması gösterilebilir. İlköğretim okullarında maalesef anasınıfları ikinci plana atılmakta ve genellikle ihtiyaçları göz ardı edilmektedir. Bu konuda eşitliğin sağlanması ve mevcut imkânların geliştirilmesi konusunda yetkililerin bilgilendirilmesi oldukça önem taşımaktadır. Benzer çalışmalardan Güven (2006)’in okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan oyun ve spor programlarının incelenip değerlendirilmesi amacıyla yaptığı araştırmasında, özel anaokullarından ziyade anasınıflarının fiziksel aktiviteler için gereken araç-gereç ve teçhizat açısından eksikliklerinin mevcut olduğunu saptamıştır.

Araştırma sonucunda, okul öncesi öğretmenlerinin oyun etkinliklerine ilişkin mesleki öz-yeterlikleri alt boyutunda, “Oyun etkinliklerini gerçekleştirebilmek için yeterli seviyede bilgi ve beceri birikimine sahip olduğumu düşünüyorum.” maddesinde anaokulunda ve ilköğretime bağlı anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin ortalama puanlarının yüksek olmasına karşın istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın

olduğu [$t_{(58)} = -2.446$, $p < 0.05$] belirlenmiştir. 4.16 ile anaokulunda görev yapan öğretmenlerin ortalama puanları düşük iken, anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin ortalama puanları 4.57 ile daha yüksektir. Buna göre anaokullarında çalışan öğretmenler anasınıflarında çalışan öğretmenlere nazaran oyun etkinliklerini gerçekleştirebilmek için yeterli seviyede bilgi ve beceri birikimine sahip olma konusunda kendini daha yetersiz hissetmektedir. Bunun sebebi olarak ise, anaokullarının mevcut olanaklarının oldukça iyi olması ve öğretmene yardımcı bir personelin bulunması ayrıca iş yükünün anasınıfında görev yapan öğretmenlere nazaran fazla olması sebebiyle öğretmenlerin kişisel bilgi ve beceri gelişimlerini sağlayamamaları gösterilebilir.

“Oyun etkinliklerinde, oyunun kurallarını ve oynanışını çocuklara anlatma konusunda kendimi yeterli hissediyorum.” maddesinde anaokulunda ve ilköğretime bağlı anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin ortalama puanlarının yüksek olmasına karşın istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu [$t_{(58)} = -2.126$, $p < 0.05$] belirlenmiştir. 4.48 ile anaokulunda görev yapan öğretmenlerin ortalama puanları düşük iken, anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin ortalama puanları 4.74 ile daha yüksektir. Buna göre anaokullarında çalışan öğretmenler anasınıflarında çalışan öğretmenlere nazaran oyunun kurallarını ve oynanışını çocuklara anlatma konusunda kendini daha yetersiz hissetmektedir. Bunun sebebi olarak ise, anasınıflarında görev yapan öğretmenlerin sınırlı olanakları en iyi şekilde kullanma zorunluluğu, çoğunlukla kendilerine yardımcı olacak bir personelin bulunmaması ve öğrenci sayılarının fazla olması nedeniyle kişisel olarak kendilerini geliştirmeleri gösterilebilir. Bu konuda eğitim-öğretim sürecinden beklenen verimliliğin üst düzeye çıkarılması için öğretmenlerin kişisel gelişimleri desteklenmeli, hizmet içi eğitim olanaklarından faydalanmaları sağlanmalıdır.

Araştırma sonucunda elde edilen öğretmen görüşleri ışığında, bağımsız anaokulunda görev yapan öğretmenlerin ilköğretime bağlı anasınıflarında görev yapan öğretmenlere nazaran oyun etkinlikleri açısından çalışma şartları ve olanaklarının daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Hem oyun etkinlikleri hem de eğitim-öğretim süreci genel olarak düşünüldüğünde hedeflenen amaçlara ulaşılabilmesi ve süreç sonunda verimliliğin üst düzeye çıkarılabilmesi için anaokulları ile anasınıfı olanaklarının en iyi seviyeye ulaştırılması ve aradaki farklılıkların giderilmesi gerekmektedir. Erken çocukluk dönemindeki çocuklar için oyunun önemi düşünüldüğünde, oyun etkinliklerini planlama, uygulama ve değerlendirme konusunda öğretmenlerin bilgili ve bilinçli olmaları gerekmektedir. Ayrıca bu konuda seminer veya hizmet içi eğitim gibi faaliyetler aracılığıyla öğretmenler, aileler ve idarecilerin kendilerini geliştirmeleri sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- Arıkan, R. (2004). *Araştırma Teknikleri ve Rapor Hazırlama*. Ankara: Asil Yayıncılık.
- Arlı, M. ve Nazik, H. (2001). *Bilimsel Araştırmaya Giriş*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Artar, M. (1999). Okul öncesi öğretmenlerinin çocukların oyun hakkına ilişkin tutumları. B. Onur ve N. Güney (eds.), *Türkiye’de çocuk oyunları: Araştırmalar* (ss. 84-94) İçinde. Ankara: Ankara Üniversitesi Çocuk Kültürü Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları No:12.
- Balcı, A. (2005). *Sosyal Bilimlerde Araştırma*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. (7. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (4. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Dönmez, N. B. (1992). *Oyun Kitabı*. İstanbul: Esin Yayınları.
- Ellialtıoğlu, F. M. (2005). *Okul Öncesi Dönemde Oyun ve Oyun Örnekleri*. İstanbul: Ya-pa Yayınları.
- Güven, G. (2006). *Kütahya’daki Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanan Oyun ve Spor Programlarının İncelenip Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Kütahya.
- İnan, Z. İ. (2011). *Özel Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetici ve Öğretmenlerinin Oyun Seçimi Hakkındaki Görüşleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Kadim, M. (2012). *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Oyun Öğretimine İlişkin Öz-Yeterliliklerinin İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Bolu.
- Karasar, N. (1994). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (5. Baskı). Ankara: 3A Araştırma Eğitim ve Danışmanlık.
- Koçyiğit, S., Tuğluk, M. N. ve Kök, M. (2007). Çocuğun gelişim sürecinde eğitsel bir etkinlik olarak oyun. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16, 324-342.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2007). *Oyun Etkinliği-I*. Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi. Ankara.
- Oktay, A. (2004). *Yaşamın Sihirli Yılları: Okul Öncesi Dönem* (5. Baskı). İstanbul: Epsilon Yayıncılık
- Tortop, Y. ve Ocak, Y. (2010). Sınıf öğretmenlerinin eğitsel oyun uygulamalarına yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 1 (1), 14-22.
- Yavuzer, H. (2006). *Çocuk Eğitimi El Kitabı* (20. Baskı). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yıldız, V. (1992). *İzmir il merkezindeki okul öncesi eğitim kurumlarında oyunun yeri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İzmir.